

NUMERO 1 / 2010 HELMIKUU

KAAKONRANTALAINEN KYLÄKULTTUURILEHTI ♦ XI VUOSIKERTA

Rakila - Mäntlähti - Pyötsaari - Sydänkylä - Järvenkylä - Kuorsalo - Tammio

RANNANTAIKAA...

VALOKUVA: HERMAN POELMAN

Pakkasen puolemia

Tänä talvena olemme ilmastonmuutoksesta huolimatta saaneet pitkästä ajasta nauttia ankarasta talvesta. Ihanan kesän ja leudon syksyn jälkeen elohopea laski jouluun puolessa välissä nollan alapuolelle ja pysytteli siellä helmikuun 26. päivään asti. Lunta on tullut runsaasti ja lumenluojilla ja aurajilla on ollut töitä. Talven luonto on näyttänyt kauneutensa, valkoiset hanget ja pakkasen huurruttamat puut.

Kylillä on ollut hiljaista, kovat pakkaset ovat pitäneet ihmiset sisällä taloja lämmittämässä. Jotain toimintaa on kuitenkin ollut, kansalaisopiston piirit ovat kokoontuneet, Huurteisten avantouinnit ovat jatkuneet uudella saunalla ja Vetreät ovat kokoontuneet viimevuotiseen tapaan Mäntlahden Toivolassa. Ja mikä tärkeintä, uusia "juttuja" on jo suunnitteilla ensi kesäksi ja jopa vuodelle 2011.

Rannantaikaa väki järjestää heinäkuun alkupuolella tapahtuman, johon on tulossa kasainvälisiä esiintyjiä ja pienimuotoinen kansanmusiikkikonsertti on suunnitella Virolahdenkin puolelle. Rantaituvalle puuhataan heinäkuuksi myös ITE- taiteilijoiden näyttelyä.

Mäntlahdessa on tarkoitus muistella taiteilija Sulo Mäkelän elämäntyötä kokonaisella juhlatiivillä vuonna 2011. Sen suunnittelu on käynnistynyt ja juhlatiivien toimikuntaan on kutsuttu mukaan Haminan kaupungin kulttuuritoimen ja seurakunnan lisäksi kylän kaikki yhdistykset.

Rakilan osakaskunnan Leader- rahoituksella toteutettava Kalarannan kunnostus jatkuu ensi kesänä. Rantaa tulee viime kesänä rakennetun venelaiturin ja veneenlaskupaikan lisäksi vielä grillikatos ja uimaranta. Uimaranta kunnostetaan Kalarannantien päähän, "Valaskiven" oikealle puolelle.

Haminan itäpuolen kylissä on osattu hyödyntää Sepra ry:n kautta jaettavaa EU:n Leader- rahoitusta. Sen avulla Mäntlahden Rannanpojat rakensivat kodan kylän pohjoispuolen metsään, Vilniemen Yritys rakensi seuran-

talon pihaan skeittirampin, Klamilan veneilijät uuden, veneilijöitä paremmin palvelevan saunan Kalasatamaan ja Rakilan osakaskunta kunnostaa Kalarannan palvelemaan kylän asukkaiden tarpeita. Näyttää siltä, että Leader- rahoitusta saa investointeihin, ehkä sitä vielä jonakin päivänä saa myös kehittämishankkeisiin, jotka eivät sisällä investointeja.

Sydänkylän osakaskunnan puheenjohtaja on käynyt kalastusaluepäivillä ja saanut sieltä uusinta tietoa, joista tarkemmin sisäsivuilla. Myös sähköasiat kiinnostavat häntä ja hän on kiinnittänyt huomiota seikkaan, joka hämmästyttää tuhlavaisuudella tavallista sähkökuluttajaa. Kauppa- ja teollisuusministeriön määräyksestä kolmen vuoden sisällä tulee vaihtaa kaikki sähkömittarit etäluettaviksi. Ei ole väliä vaikka mittari olisi juuri asennettu, se vaihdetaan. Kymmeniä tuhansia mittareita menee jätteeksi ja kuluttaja maksaa ne sähkön hinnassa. Mietityttää, miten mittarit luetaan sellaisessa kylässä, jossa langaton nettiyhteys ei pelaa. Tuleeko näihin kyliin viimeinkin toimiva langaton yhteys?

Nyt jaettava lehti on tämän kauden viimeinen. Seuraava eli toukokuun lehti tulee taas ilmaiseksi vuoden 2010 jäsenmaksun maksaneille. Jäsenmaksun suuruutta ei vielä ole päätetty, sen päättää 20.3. pidettävä vuosikokous. Kokouksen jälkeen jäsenille ja lehden tilaajille lähetetään tarkemmat tiedot maksuista, sillä lehden voi myös tilata maksamalla tilausmaksun joko yhdistyksen tilille tai Rantaituvalle.

Talvi oli ankara, joten toiveikkaana odotettiin kevätjäitä. Onhan ihanaa hiihdellä ja kävellä aurinkoisella jäällä. Näyttää siltä, ettei jälle pääse. Jäät eivät kunnolla ehtineet jäätyä ennen kuin lumi satoi päälle. Sen huomasiivat lukuisat moottorikelkkaajat, joiden kelkat upposivat jäihin, joten odotettavissa jälleen moottorikelkan nostotalkoita viimekesäiseen malliin.

Mervi Hyppänen

KYLÄ MAAILMASSA - musiikkia yli rajojen

Alkaen perjantaina 2.7.2010 Rantaituvalle ja Klamilan kalasatamassa
JUURIEN ILTA, KARJALAISEN MUSIIKIN PÄIVÄ, ITSE TEHTY ELÄMÄ, PUNKILTAMAT
 Esiintyjinä muun muassa Erkki Pirtola ja ITE taiteen mestarit, Hesse Walli ja Viron puhkupillit, Kingside Boulevard, Arto Rinne ja Sattuma, Santtu Karhu ja Talvisovat, Satumätkä Productions ja paljon muuta.

RANNANTAICAA...

KAAKONRANTALAINEN KYLÄKULTTUURILEHTI ♦ XI VUOSIKERTA

Rannantaikaa väki ry:n jäsenlehti, Sydänkylän ja Järvenky-www.saunalahti.fi/rantai
län oskaskuntien tiedotus.

ISSN 1795-1054

Julkaisija: Rannantaikaa väki ry
Simonmäentie 18, 49840 Mänttälahti

Painos 180 kpl Ilmestyy kerran vuodenaajassa

PANKKI: HSOP 550600-261550

Vastaava ja taiteija: Ilkka Ahmavaara
p. 045 136 5882, erakko@dlc.fi

Toim.siht: Mervi Hyppänen (ent. Värrä)
p. 044 506 0370, mervi.varri@dlc.fi

Paino: Solver Palvelut

Lehteen tulevat jutut pyydetään toimittamaan lehden
toimitukseen ilmestymiskuukausien alussa:

1. helmikuu 2. toukokuu 3. elokuu 4. marraskuu
LÄHETTÄKÄÄ AINEISTONNE LEHTEEMME HYVISSÄ AJOINI!
Ettei juttunne julkaisu jää seuraavaan numeroon.

Asiaa tai ei - tässä numerossa:

s.2.	Pakkasen puremia, Mervi Hyppänen	s.13.	Kalastuspassi, TP
s.3.	Mänttäläisten kansakoulun muistokirja	s.13.	Kalastuslaki välivaiheessa, MH
s.4.	Terveisiä Lundista, Sanna Poelman	s.13.	Kalatalouden keskusliitto, MH
s.5.	Marmutit Toivolassa, MH	s.14.	Laivakallion laivan lähtö, toimitus
s.6.	Laskiaisriehaa Lavakalliolla, MH	s.14.	Rantajoen ruoppaus, toimitus
s.7.	Pakkasen lumoa, Herman Poelman	s.15.	Huurteiset kevätretkellä, Outi Kouki
s.8-9.	Lukkoseppää aina tarvitaan, MH	s.15.	Klamilan uusi sauna, MH
s.10.	Uusiutuvaa energiaa, Tuomo Peltola	s.16.	Sulo Mäkelä, Risto Muurman
s.11.	Mittarit vaihtoon, TP	s.17.	Sulo Mäkelä viikko, MH
s.12.	Kuulumisia kalastusaluepäiviltä, TP	s.18.	Ilmasto ja sää, Ilkka Ahmavaara
s.12.	Kalatalous Ely -keskuksiin, TP	s.19.	Vuoden 2009 lehtien sisällysluettelot
s.12.	Valvontajaoston väliraportti, TP	s.20.	Ilmoitukset

MÄNTTLÄHDEN KANSAKOULUN MUISTOKIRJA

Ainutlaatuinen muistokirja kyläkoulusta, joka ehti toimia 70 vuotta ennen katoamistaan jäljettömiin. Vaikka et olisi koulu käynyt, on kirja ihastuttava dokumentti kansakouluuutesta.

Ei liene toista kirjallista kuvateosta näin pienestä kyläkoulusta Suomessa julkaistu. Kirja avaa näkymän kyläkoulun sisästä todellisuuteen, jossa nyt elämme.

Kirjasta otettiin uusintapainos viimein ja sitä on saatavilla Rantaituvalla, Paussi kioskillä ja Klamilan kylätuvalla, sekä tilauksesta jokaisessa nykyaikaisessa kirjakaupassa.

52 sivua, n. 80 valokuvaa ja dokumenttia, koulun historiikki sekä oppilaiden ja opettajien muistelmia.

Hinta 23 euroa (jäsenille 17 euroa) + 2 euron postimaksu.

Toimittanut Mervi Hyppänen. Rantai 2009. Solver Palvelut.

TERVEISIÄ LUNDISTA LÄNSINAAPURISTA

Kuvassa kirjoittajamme Sanna Poelman oikealla. Valokuva Sanna Poelmanin arkisto. (Ihan kuin Beatles aikoinaan.. lat.huom.)

Noniin, mihin me jäimmekään? Lyhyesti: Olen Sanna Poelman, mäntlahtelainen nuori nainen, joka muutti Hollantiin kaksi ja puoli vuotta sitten opiskelemaan. Opiskelualaani on antropologia ja kokonaisuudessaan tutkinto kestää 3 vuotta. Viime keväänä päätin hakea vaihto-opiskelijaksi Ruotsiin ja sinne pääsinkin! Tästä aion kertoa lisää.

Kun saavuin viime vuonna syyskuussa tänne, huomasin miten kaikki asiat liittyvät opiskelijoihin. Kaikkialla on opiskelija tarjouksia, yhdistyksiä ja asuntoloita. Myös minne ikinä katsotkin, näet nuoria ihmisiä isot laukut mukanaan. Lupaavalta näytti! Itselläni on huone Lundin keskustassa isossa kerrostalossa, missä asuu ainoastaan kansainvälisiä opiskelijoita. Huoneeni, joka on noin 15 neliometriä, sijaitsee kymmenen hengen "corridorilla" (käytävällä), missä on myös yhteinen keittiö, olohuone ja televisio. Naapurini ovat kotoisin Saksasta, USA:sta, Intiasta, Kosovosta, Tsekistä, Ranskasta ja Afrikasta. Hyvin sekalainen joukko siis. Onneksi tunnelma on rento, ihmiset seikkailunhaluisia ja tekemistä riittää!

Lund itse on noin 100 000 asukkaan kaupunki ja jakaa Uppsalan kanssa maineen Ruotsin vanhimmasta opiskelijakaupungista. Yliopiston rakennuksia on vähän kaikkialla, onhan Lundin yliopisto ollut olemassa jo vuodesta 1666 lähtien. Ihmiset ovat mukavia ja kaikki puhuvat lois-

tavasti englantia; jotain mikä valitettavasti ei edistä minun ruotsin kielen kehitystä. Aktiviteettejä järjestävät opiskelijayhdistykset, joita on yhteensä kolmesta ja kaikki niiden toiminta perustuu opiskelijoiden vapaaehtoisuuteen. Itse järjestän lounaita maanantaisin ja autan erilaisissa toiminnoissa. Tämä on ehdottomasti loistava tapa tavata uusia ihmisiä! Onneksi Lund on sen verran pieni, että kaikki tuntevat toisensa. Ystäviä on helppo saada ja niitä on monta! Ja tämä on etenkin totta kansainvälisissä piireissä: olemmehan kaikki samassa 'veneessä'.

Nyt kun katson takaisin aikaani Hollannissa, opiskeluni siellä tuntuu jotenkin kaukaiselta. Lund on todellakin oma maailma ja kaikki mitä tapahtuu sen ulkopuolella, on jotenkin harmaata. Olenkin kuullut ystäviltäni, jotka olivat täällä viime syksynä, miten outoa on palata kotiin. Heillä on vieroitusoireita ja kaipuu villiin, kansainväliseen opiskelijaelämään Lundissa on kova. Toisin sanoen: paluu 'todellisuuteen' on rankka. Mutta en aio jännittää paluutani vielä, vaan aion iloita nykyhetkestä. Hetki, jolloin olen vielä vaihto-opiskelija. Hetki, jolloin saan vielä nauttia typeristä jutuista kuten lumipallosodista, pulkkamäestä ja Disney leffa illoista. Ja hetki, jolloin ei kaikkia tarvitse selitellä järjellä. Teen sen nyt kun vielä voi. Ei sitä ole kun kerran nuori!

Sanna Poelman, 08-02-2010

MARMUTIT TOIVOLASSA

"VAIN MUUTAMAN MARJAN JA SIENEN TÄHDEN"

Elo pienessä kylässä on verkkaista, mutta aina jotakin kuitenkin tapahtuu. Eräänä keväänä järjestettiin suunnistuskurssi ja sen innoittamana pari naista lähti loppukesällä marjaan ja sieneen. Tavoitteena oli pyöräillä metsäteitä ja polkuja pitkin Vanhankylän perukoilta Lavankalliolle.

Matkasta tuli yllättäen pitempi ja vaativampi kuin alkuun oli tarkoitus. Kartta ja kompassi olivat kotona eivätkä polut kulkeneetkaan Lavankalliolle vaan yllättäen loppuivat ja ojitettu suo tuli vastaan. Se ei naisten matkaa pysäyttänyt vaan onnistuneesti pyörät nostettiin oijen yli. Lopulta eteen tuli tie, joka johti talolle. Talon ovella iäkäs nainen kertoi pyöräilijöiden saapuneen Häppilään.

Nopsa Kivi kirjoitti Toivolan seurantaloon näyttämölle yksinäytöksisen draamakomedian, joka perustu osittain yllä mainittuihin tositahtumiin. Esityksen taustalla on Ailakin ja Orvokin heinäkuinen marja- ja sieniretki Mäntlahden takamailla. Retken vaiheita seurataan hyödyntämällä viimeisintä GPS-paikantamistekniikkaa.

Esitys nähtiin joulukuussa Toivolassa, josta valokuvamme.

MARMUTIT

Keväällä 2009 Rannantaikaa väki ry järjesti Rantaituvalla Kymin 100-vuotissäätiön tuella näyttämötaiteen alkeiskurssin, jossa liike oli kaiken lähtökohtana, liikkeen kautta fyysistettiin roolihahmo tai tekstin tulkintaan saatiin liikettä. Metodina käytettiin Odin-teatteriin perustuvia menetelmiä, joita löytyy mm. Yoshi Oidan kirjasta Näkymätön näyttelijä. Kurssin, jonka opettajana toimi Ninni Suntio, innoittaman perustettiin kyläteatteri Marmutit.

Syyskuussa teatteritoiminta sai jatkoa, kun Toivolassa alkoi Haminan kansalaisopiston näyttämötaiteen perusteet kurssi, jonka tavoitteena on kehittää ilmaisu- ja esitystekniikkaa ja tutustua teatteritaidon perusteisiin. Aikaisempaa esiintymiskokemusta ei tarvita. Tavoitteena on myös valmistaa esitykset syyskauden loppuksi ja Mäntlahden Vappupäivän perinteisen marssin ohjelmanumerok-

Valokuvat Ilkka Ahmavaara

si.

Syyskuussa oli hieman epävarmaa käynnistyykö Kansalaisopiston ryhmä, mutta kun ryhmällä oli näytelmäkin valmiina ja Marmuttien lisäksi kaksi muuta henkilöä tuli mukaan, niin ryhmä saatiin alkuun. Loka- ja marraskuun ajan ryhmä harjoitteli Risto Muurmannin, entisen mäntlahtelaisen kirjoittamaa näytelmää "Vain muutaman marjan ja sienien tähden". Pienet loukkaantumiset ja sairastumiset hattasivat hieman toimintaa, mutta esitys, jonka lavastuksen ja puvut ryhmä suunnitteli itse, saatiin ajallaan valmiiksi.

Mervi Hyppänen

LASKIAISRIEHAA LAVAKALLIOLLA

Laskiaissunnuntaina kylätalkkari Seppo Ojala ja Mari Mäkelä järjestivät perinteisen Laskiaisriehan mäntlahtelaiseen tapaan Lavankalliolla. Jouko Sahala oli ajanut kallion rinteeseen moottorikelkalla uran mäenlaskua varten.

Paikalle kokoontuneet sekä lapset että aikuiset laskivat mäkeä rattikelkoilla, pulkilla ja liukureilla. Välineitä oli niin paljon, että niitä riitti kaikille halukkaille. Rattikelkalla sai huimat vauhdit korkeassa mäessä, joten kaikki eivät uskaltaneet kokeilla kelkkaa vaan tyytyivät pulkkaan ja liukuriin.

Mäen laskun lomassa oli mahdollisuus paistaa makkaraa Seppo Ojalan tekemässä nuotiossa ja hyvältä lämmin makkara maistui pakkasessa. Mari tarjoi leipomiaan pullia, jotka hän täytti hillolla ja kermavaahdolla. Niitä riitti kaikille, sillä hän täytti Pullia koko ajan lisää sitä mukaa, kun niitä syötiin. Pullien kanssa oli tarjolla lämmintä kaakaota ja kahvia.

Pienimmät osallistuja nukuivat vielä vaunuissa, mutta vähän isommilla riitti vauhtia mäessä. Lisää puhtia sai, kun välillä söi. Aurinkoinen pakkasää suosi ulkoilijoita ja keräsi mäkeen reilut kaksikymmentä henkilöä.

Mervi Hyppänen

Alla: Mäen päällä oli laskiaiskeittiö, jossa sai kuumia juomia, laskiaispullia ja myös paistaa makkaraa. Vasemmalla Mari Mäkelä pursottaa kermavaahtoa leipomiinsa laskiaispulliin.

Kuvat: Ilkka Ahmavaara

PAKKASEN LUMOA Herman Poelmanin valokuvia

Tässä muutamia Herman Poelmanin pakkastalven kuvista mustavalkoisina.

Alkuperäiset kuvat ovat tulvillaan talven värejä, joita ei muulloin näe. Olikin hiukan vaikeaa, yllättävää kyllä, valikoida kuvia mustavalkoiseen julkaisuun.

TÄMÄ TARINA ON TOSI

Tällä palstalla julkaisemme lukijoiden arkielämän sattumuksia, jotka ovat tosia. Aina joskus arjen keskellä sattuu jokin pieni odottamaton asia, josta arvaamatta lähteekin liikkeelle epätavallisten tapahtumien vyöry. Sarjan aloittaa Mervi Hyppäsen ongelmat avaimien kanssa.

Kirjoita sinäkin oma epätavallinen tositarinasi Tämä tarina on tosi -palstallemme!

LUKKOSEPPÄÄ AINA TARVITAAN..

Joulukuun ensimmäisinä päivinä satoi vielä vettä, mutta sen jälkeen tulivat pakkaset ja paria viikkoa ennen joulua oli pakkasta sunnuntai-iltana töistä tullessani jo 20 astetta. Seuraavana päivänä olin menossa iltavuoroon töihin, joten aamupäivällä olisi hyvää aikaa toimittella asioita, joita olikin paljon, elettiinhan joulunalusviikkoja. Olin ajastanut illalla auton lämmittimen ja näin varmistanut auton käynnistymisen aamulla.

Kello yhdeksän aikaan aamulla menin autolle, mutta en päässyt sisään, sillä auton oven lukko oli jäässä. Avain ei kääntynyt lukossa. Kokeilin vielä toista puolta, mutta sekään ei auennut. Onneksi minulla oli lukkosulaa kassissa. Laitoin sitä lukkoon ja yritin uudelleen. Avain ei hievahtanutkaan. Kokeilin myös "repsikan" puolen lukkoa tulksetta. Ei auttanut kuin hakea sisältä kuumalla vedellä

Valokuva: Ilkka Ahmavaara.

täytetty muovipussi, jolla lämmitin auton lukkoa. Ei apua. Kokeilin vielä lämmittää lukkoa hiustenkuivaajalla. Lukko ei hievahtanutkaan avainta kääntäessäni.

Kiiruhdin sisälle soittamaan ja kyselemään apua. Soitin kuudelle ihmiselle ja sain kaikilta samat neuvot, lukkosulaa ja lämpöisellä vedellä täytetty muovipussi. Olin aivan varma, että lukko oli hajonnut, mutta henkilöt, joille soitin olivat eri mieltä. Viimeisin neuvo oli, että hommaan kuumailmapistoolin ja niin teinkin. En ehtinyt kokeilemaan sitä, kun piti lähteä kävelemään töihin.

Töistä palatessani hain kuumailmapistoolin sisältä ja aloin lämmittää auton lukkoa ja ovea sen ympäriltä. Varoin kuumentamasta liian läheltä, jotta maalit eivät irtoaishi. Lähes tunnin työskenneltyäni totesin, että avain ei hievahtakaan lukossa. Annoin periksi ja menin sisään. Kello oli puoli yksitoista illalla ja seuraavana aamuna piti olla jo seitsemältä töissä. Harmittelin itsekseäni, etten nähnyt ketään naapuria, joka olisi murtautunut autooni jälkiä jättämättä.

Seuraavana aamuna ulkona oli edelleen pakkasta reilut 20 astetta. Töihin lähtiessäni pukeuduin lämpimästi, jotta tarkenin kävellä hyisessä säässä. Kolmen jälkeen iltapäivällä töistä tullessani kokeilin toiveikkaana auton oven lukkoja. Olinhan mättänyt niihin puolitoista pullollista lukkosulaa ja lähes pullollisen lukkoöljyä. Avain ei kääntynyt milliakään lukossa.

Jarkka on hyvin avulias ja hän tuli neljän jälkeen avukseni auton ovea aukaisemaan. Hän oli sitä mieltä, että lukko on vain jäässä ja lämmitti sitä kuumailmapistoolilla. Lukko ei auennut. Yläkerran nuori mies, Kimi (autoinsinööri) oli menossa autolleen ja pyysin häntä avuksi. Hän kokeili lukkoa ja totesi saman kuin muutkin, lukko oli jäässä. Ihmettelin, eikö autoon voisi murtautua. Jatkovasti saamme lehdistä lukea autovarkauksista. Takapaksin lukko oli jo valmiiksi rikki ja Kimi ehdotti, että iskemällä lukon sisään, voisi autoon päästä. Pyysin Jarkkaa tekemään sen, mutta hän sanoi tarvitsevansa työkaluja. Niitä minulta onneksi löytyi pieni pakillinen.

Autoon murtautuminen ei Jarkalta onnistunut, joten soitin Harrille, josko hän osaisi murtautua autoon. Hän lupasikin kohta tulla yrittämään. Puolen tunnin päästä hän ajoi pihaan mukanaan vähän kuumeessa oleva, 3,5 -vuotias Henna ja noin kymmenvuotiaat Roope ja Samu. Harri alkoi heti töihin. Kello oli muutaman

minuutin yli seitsemän. Koska pakkasta oli pari kymmentä astetta, lähdimme Hennan kanssa sisään lämmittelemään. Harri ja pojat jäivät ulos. Puolen tunnin päästä pojat tulivat hytisten sisään ja päätin hakea alakerran kylmiöstä mehua ja lämmitteä sitä. Laitoin kahvin valumaan pakkasessa työskentelevää Harria varten ja lähdin kylmiöön. Lapset halusivat välttämättä tulla mukaan.

Kylmiön ovea avatessani avain juuttui lukkoon, joten pyysin poikia pitämään ovea auki sen aikaa, kun hakisin Hennan kanssa mehun. Pelkäsin, että lukko jotenkin juuttuu ja me jäämme kylmiöön. Saimme onnellisesti mehun ulos kylmiöstä, mutta avain ei lähtenyt irti lukosta, joten emme päässeet sisään asuntooni. Lukkoon juuttunut avain oli sama, jolla asunnon ovi avataan. Ei auttanut muu kuin juosta pihaan pyytämään Harria avuksi. Hän tuli ja yritti irrottaa avainta lukosta, mutta tuloksetta. Hän kertoi lähtevänsä hakemaan lisää työkaluja autoani varten Ruotsinkylästä, jossa he asuivat. Takapaksin kautta ei autoon päässyt, mutta etuoven ikkuna oli vähän auki, joten hän yrittäisi ujuttaa ikkunaa vähän lisää auki ja sen jälkeen ohuella rautatangolla avata vastakkaisen puolen oven lukon. Lähtiessään hän antoi minulle puhelimensa, jotta voin soittaa huoltomiehen laskemaan meidät sisään ja irrottamaan avaimeni kylmiön ovesta.

Ilmoitustaululta löysin huoltomiehen puhelinnumeron ja yritin soittaa hänelle, mutta puhelimella ei päässyt minnekään, lapsilukko oli päällä. Harri oli ehtinyt jo lähteä tavaroita hakemaan. Mitä nyt? Soitin naapurin Jannen ovikelloa ja pyysin puhelinta lainaksi. Kerroin juuttu-

neesta avaimesta ja hän halusi tulla kokeilemaan, josko avain irtoaisi. Hetken yritettyään hänkin joutui toteamaan avaimen olevan tiukasti lukossa. Janne lainasi minulle puhelintaan ja sain yhteyden huoltomieheen, joka lupasi lähteä heti liikkeelle, mutta matka oli pitkä, joten joutuisimme odottamaan reilut puoli tuntia.

Siinä sitten istuimme ilman päällysvaatteita kylmässä rappukäytävässä. Kello läheni kahdeksaa. Yritin pitää Hennaa kainalossani, jotta häntä ei palelisi, olihan hän kuumeessa. Juttelimme siinä keskenämme ja kiittelin välillä lapsia siitä, kun he olivat niin kiltisti. Kuukaan ei kiukutellut, vaikka olikin tylsää ja joulukiireet painoivat päälle. Välillä jompikumpi pojista kävi näyttämässä taskulampulla valoa autoni kimpussa häärivälle Harrille. Pojilla ei ollut takkeja päällä, joten kauaa he eivät kerralla tarenneet olla yli kahdenkymmenen asteen pakkasessa. Vihdoin pihalta kuului autoni moottorin ääni. Harri oli saanut oven auki ja auto oli lähtenyt käyntiin ensi yrittämällä, vaikka se oli seisonut muutaman päivän pakkasessa. Samassa muistin, että Niinallahan oli asuntooni avain.

Harri haki avaimen Ruotsinkylästä ja pääsimme asuntooni ja kahville. Lapset saivat lämmikkeeksi mehua. Kahvipöydässä istuessamme soi ovikello ja huoltomies oli oven takana. Hän palautti lukkoon juuttuneen avaimeni. Avain oli irronnut vasta, kun hän oli purkanut lukon.

Mervi Hyppänen

Valokuva: 3.3.2010 klo 06:30 Mervi Hyppänen.

Kova talvi on työllistänyt lukkoseppien lisäksi myös jo taruolentoiksi arveltuja Lumimiehiä, joille lumitöitä on riittänyt enemmän kuin ehtii. Katolta pudonnut lumi teki Pyötsaarentien yksikaistaiseksi siksi aikaa, että valokuvaaja ehti paikalle.

PIENTUULIVOIMALOILLA UUSIUTUVAA ENERGIAA SAKSAN MALLIIN ?

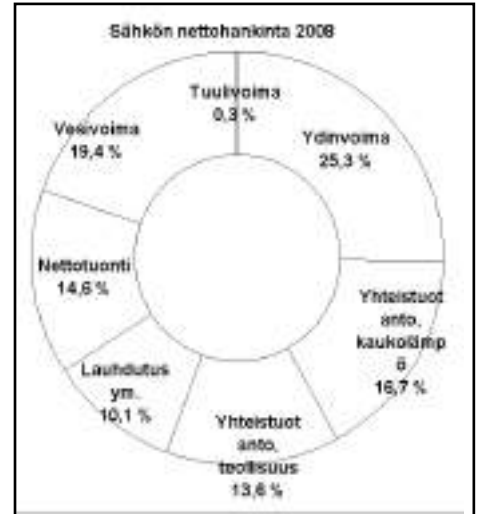
Suomi on sitoutunut lisäämään uusiutuvan energian määrää nykyisestä 28,5 % 38 % vuoteen 2020 mennessä. Nykyisin Suomessa on käytössä noin 200 000 lämpöpumpua. Lisää niitä arvioidaan voitavan asentaa taloudellisesti noin 700 000 –1 000 000 kappaletta. Tällöin voitaisiin saavuttaa 25 % Suomen tavoitteesta. Myynti on laskenut noin 25 % vuonna 2009. Suurimpana syynä myynnin laskuun pidetään tuotteiden heikkoa laatua ja annettuja suuria lupauksia säästöistä. Aurinkokeräimet ovat olleet toimivampia ja niillä on saavutettu säästöjä etenkin lämpimän käyttöveden lämmityksessä noin 50 % vuosienergiasta.

Suurella tuulivoimalalla tuotettu sähkö maksaa kaksinkertaisesti ydinvoimaan verrattuna. Valtioneuvoston päätös 2 000 tuulivoimalan rakentamisesta vuoteen 2020 mennessä ei ratkaise uusiutuvan energian ongelmasta kuin 1/3 osan. Lisäksi tulevat suuret linjarakennuskulut, syöttötariffit ja siirtokulut, joten sähkön hinta tulee nousemaan tuulivoiman takia.

Mikrotuotannon liittäminen säh-

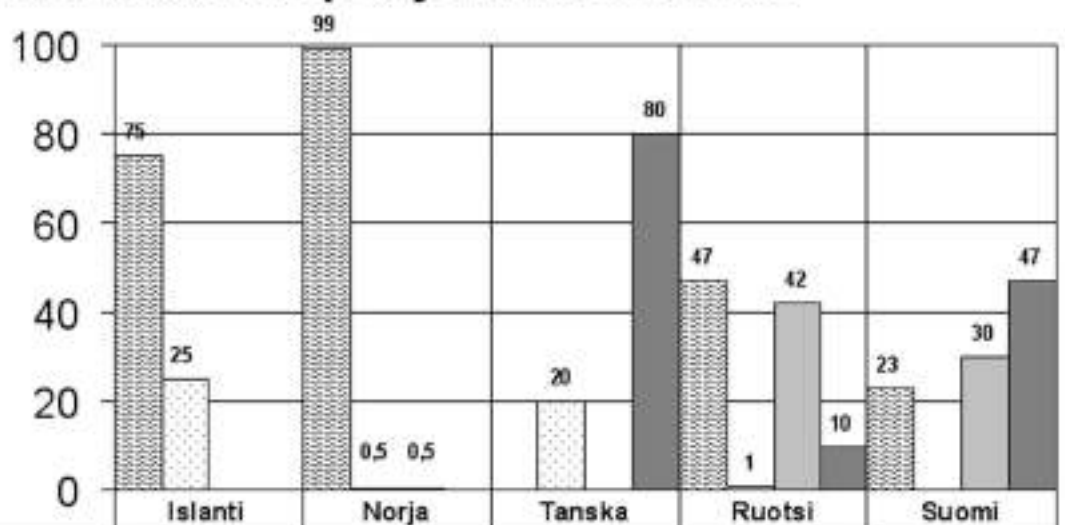
köjakeluverkkoon perustuu EU-lainsäädäntöön. Mikrolaitoksia ovat enintään 3 x 16 A laitokset (11 kW) kuten pientuulivoimalat ja kaasuvoimalaitokset. Kymenlaakson sähkö laatii oman verkkosuositukseen perustuvan tarkennetun ohjeen. Se tulee valmistuttuaan KSOY:n sivuille internetiin. Tällä hetkellä mikrotuotantolaitoksella mittarit muutetaan kaksisuuntaisiksi, ja KSOY ei maksa ylituotetusta sähköstä.

Euroopassa tuulivoiman osuus on suurin Saksassa, 19,8 % tuotetusta energiasta. Siellä syöttötariffit ovat edullisia tuulivoimaloille, esim. pientuulivoimalan syöttötariffi on noin kolminkertainen sähkön keskihintaan nähden, joten tuottajan kannattaa myydä koko tuotanto sähkölaitokselle ja ostaa omaan kulutukseen keskihintaista sähköä. Keskihinta Suomessa on noin 13 cnt/kWh ja Saksassa 23 cnt/kWh. Kymenlaakson sähkön keskihinta on noussut vuosina 2007-2009 noin 20 % ja nousu tulee jatkumaan lähivuosina. Hinnannousua hillitsee ydinvoimalla tuotetun sähkön osuuden kasvaminen kokonaistuotannosta ja kiihtyvää

Kaaviot: Ilkka Ahmavaara (Lähde: Hyvä tietää energiamaarkkinoista. Energiateollisuus ry ja Fingrid Oyj. 2010)

Sähköntuotanto pohjoismaissa 2008

	Islanti	Norja	Tanska	Ruotsi	Suomi
Vesivoima	75	99		47	23
Tuulivoima ja geoterminen	25	0,5	20	1	
Ydinvoima		0,5		42	30
Lämpövoima (CHP ja lauhdevoima)			80	10	47

MINISTERIÖN SUURURAKAN MAKSAA KULUTTAJA: JOKAINEN SÄHKÖMITTARI VAIHDETAAN

Kymenlaakson sähkön edustaja kertoi sähköurakoitsijoiden koulutuspäivillä, että kaikki KSOY:n 100 000 sähkömittaria vaihdetaan uuteen. Vaihdaminen joudutaan tekemään Pekkarisen ministeriön määräyksenä vaihtaa kaikki sähkömittarit etäluettaviin mittareihin vuoteen 2014 mennessä.

Vuonna 2010 Kotkassa vaihdetaan 10 000 mittaria, vuosina 2011, 2012 ja 2013 vaihdetaan 30 000 mittaria vuodessa. Vaihdaminen on suunniteltu alkavaksi KSOY:n alueen länsilaidalta, joten Rannantaikaan levikkialueen mittarit vaihdetaan vuonna 2013.

Tulevaisuudessa KSOY ostaa mittarointipalvelut ulkopuoliselta yritykseltä. Kilpailutus on parhaillaan käynnissä. Yritys lukee, asentaa, hoitaa ja vaihtaa mittarit, joihin on tulossa etäkytkentälaitte, jolla kiinteistön

sähköt voidaan katkaista tarvittaessa. Nollavikailmaisuu on harkinnassa oleva toimenpide ostettavaksi.

Sähköyhtiön miehiä tuntui harmittavan ministeriön kova kiire mittarointiasianssa, koska kWh-mittarin normaali käyttöikä on 20-30 vuotta. Ministeriön päätöksellä joudutaan heittämään romukoppaan kymmeniätuhansia melkein uusia kWh-mittareita, joiden arvo on useita satoja euroja kapaleelta.

Mittarivaihtojen ja taajamiin tehtävien kaapelointien takia KSOY:n kunnossapitokulut tulevat nousemaan nykyisestä 12 miljoonasta eurosta noin 20 miljoonaan euroon vuodessa. Rahoitus on kunnossa, koska KSOY korotti reilusti sähkön siirtohintaa, joilla kunnossapitokulut maksetaan.

Tuomo Peltola

tuulivoiman ja mikrolaitosten rakentaminen nostaa hintoja.

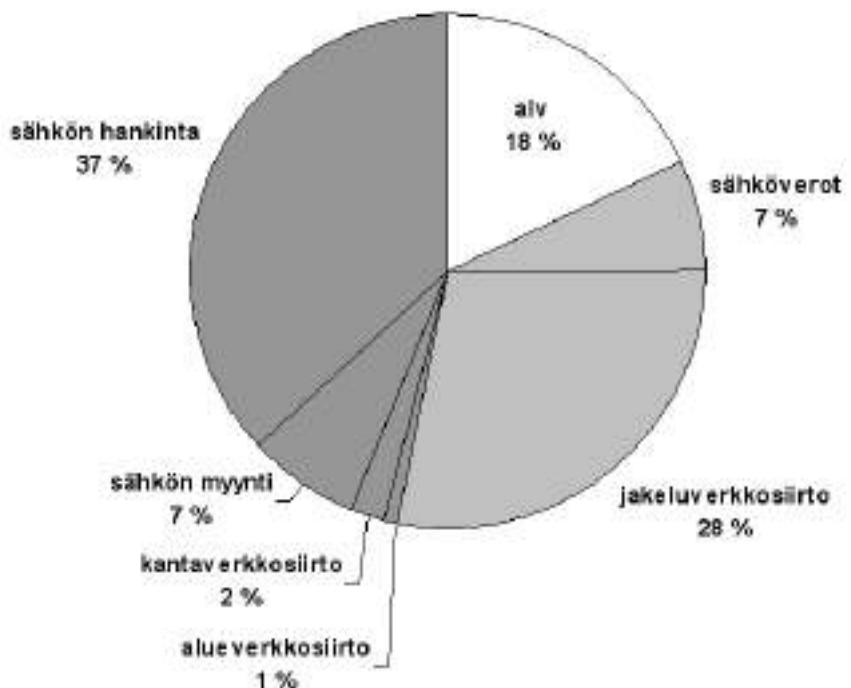
Kannattaako hankkia pientuulivoimalaitos? Myyntimies Eagle windpowerista kävi kehumassa ja esittelemässä tuotteitaan sähköurakoitsijoille. Voimalat alkavat tuottaa 3-4 m/s tuulella ja maksimituotantoon päästään 9 m/s tuulella. Tuotantotunteja tulee keskimäärin 3 000 vuodessa, jos hankitaan 5 kW pientuulivoimalaitos, jolloin saadaan 15 000 kWh/vuosi. KSOY:n 12 c€/kWh hinnalla saadaan vuoden tuotannon arvoksi 1 800 euroa. Keskimääräinen 5 kW tuulivoimalan hinta 12-18 metrin mastolla on noin 25 000 euroa ja tämän lisäksi tulevat kaapelointi- ja keskus työt. Takaisinmaksuajaksi saadaan 15-20 vuotta. Tuulivoimaloille arvioidaan elinikää noin 25 vuotta.

Eduskunnan päätös syöttötariffeista ratkaisee tuleeko pientuulivoimaloita Suomeen. Saksan mallilla takaisinmaksuajaksi arvioidaan 7-10 vuotta ja pientuulivoimaloiden rakentaminen on kannattavaa. Voimaloita rakentaisivat pääasiassa maaseudulla asuvat maanomistajat ja maksu miehenä olisivat kaikki sähkön käyttäjät. Valtiovalta saisi täytettyä uusiutuvan energian sitoumustaan ja sähköurakoitsijat saisivat töitä.

Tuomo Peltola

MISTÄ KULUTTAJA SÄHKÖSSÄ MAKSAA ?

- = SÄHKÖENERGIAN MYNTIHINTA
- = SIIRTOHINTA

Sähkön myyntihinta sisältää sekä sähkön hankinnan että sen myynnin. Sähkön siirtohintaa sisältää jakelu-, alue-, ja kantaverkkosiirrot. Sähkövero peritään kokonaisuudessaan siirtomaksun yhteydessä. Arvonlisävero peritään sekä energia- että siirtomaksusta.

(Lähde: Hyvä tietää sähkömarkkinoista. Energiateollisuus ry ja Fingrid Oy, 2010)

KUULUMISIA VALTAKUNNALLISILTA KALASTUSALUEPÄIVILTÄ

KALATALOUS VAIHTELUN VUOKSI ELY- KESKUKSIIN

- Vuoteen 1982 asti kalastuksesta päätti kunkin kylän kalastuskunta itsenäisesti. Vuoden 1982 kalastuslaki toi aluehallinnon ja kalastusalueet.
 - Vuonna 1993 ne koottiin yhdessä maaseutupiirien kanssa yhteen maaseutuelinkeinopiireiksi.
 - Vuonna 1997 tehtiin hallinnonuudistus, jolloin muodostettiin TE-keskukset ja ympäristökeskukset.
 - Vuonna 2009 aloitti työ- ja elinkeinoministeriö TEM. Kalatalouden aluehallinnoissa on 58 henkilötyövuotta. Tämä tapahtui vain vuosi ennen seuraavaa suurta aluehallintoremonttia.
 - Vuoden 2010 alusta alueellinen kalataloushallinto siirtyi osaksi Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksia eli ELY:jä, joita perustettiin Suomeen 15 kappaletta.
- Aluehallintovirastoja (AVI) perustettiin kuusi kappaletta. Työvoimatoimistot kuuluvat myös EL:Yihin. Henkilökuntaa ELY:issä on 4 300 henkilöä. ELY:jen strateginen yleisohjaus tapahtuu TEM:stä ja lisäksi niitä tulosoittaa toiminnallisesti viisi muuta ministeriö-

tä. Myös maakunnan liitoilla on vahva rooli ja metsäkeskuksetkin ovat löysästi mukana. ELY:jen ohjaus on varmasti haasteellista.

Kalastusaluepäivillä kalatalouspäällikkö Markku Marttinen selvitti organisaatiokaavioita ja hallintokuvioita. Hallinnon järjestämiseen arvioidaan menevän valtaosin vuoden 2010 työpanos. Kalastuslain uudistaminen tulee lähiaikona tekemään hallintoon omat uudistukset.

Valtion tuottavuusohjelman mukaan vuoteen 2015 mennessä ELY:istä tulee vähentää noin 930 henkilötyövuotta. Edellä olevan johdosta MMM:n kala- ja riistaosasto on käynnistämässä työryhmän alueellisen kalataloushallinnon kehittämiseksi.

Sydänkylän osakaskunnan kannalta hallinnon- ja kalastuslainuudistusten osalta ollaan odottavalla kannalla. Edelliseltä hallinnonuudistukselta vei noin viisi vuotta ennen kuin TE-keskukset ja ympäristökeskukset alkoivat toimia osakaskuntia tyydyttävällä tavalla. Arvioisin aluehallinnon alkavan toimia vuoden 2016-2018 paikkeilla nykyisellä hyvin toimivalla tavalla.

Tuomo Peltola

KALASTUKSEN VALVONTAJAOSTON VÄLIRAPORTTI

Maa- ja metsätalousministeriön kala- ja riistaosaston ylitarkastaja Jouni Tammi kertoi Kalastusaluepäivillä valvontajaoston ehdotuksesta hallituksen esitykseksi laiksi kalastuslain muuttamisesta ja suunnitelluista kalastuksenvalvontaa koskevista muutoksista. Lakiesitys on tarkoitus antaa eduskunnalle kevälistuntokaudella 2010. Siinä kalastuslakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että valan tai vastaavan vakuutuksen antaneen kalastuksenvalvojan toimivaltuudet ja asema määriteltäisiin vastaamaan perustuslain vaatimuksia. Kalastuksenvalvojalta edellytettäisiin alan koulutusta ja valvojalle asetettaisiin kelpoisuusvaatimukset ja hyväksymisedellytys. Kalastuksenvalvojan toimivaltuuksiin lisättäisiin huomautuksen ja näytönmääräyksen anto-oikeus.

Esitys ajanmukaistaa viranomaisten kalastuksenvalvonnan oikeudellista säätelyä sekä lisää asiakkai-

den oikeusturvaa kalastuksenvalvontatilanteissa. Lakiin on käytännössä ilmenneiden toiminnallisten tarpeiden vuoksi ehdotettu lisättäväksi kokonaan uusia säädöksiä mm. kalastuksenvalvojakortin, kalastuksenvalvojan tunnusten ja talteenottomenettelyn yksityiskohtaisempia säädöksiä.

Keskustelussa valvonnasta kävi ilmi, että tulevaisuudessa kalastuksenvalvojan koulutus on 1-3 päivän mittainen. Tulevaisuudessa laissa ei olisi enää osakaskunnan kalastuksenvalvojilla oikeutta pysäyttää luvattoman kalastajan venettä, eikä oikeutta veneen tarkistamiseen. Taustalla on viranomaisten halu hoitaa kaikki valvonta ja osakaskuntien osuus olisi toimia maksumiehinä.

Tuomo Peltola

KALASTUSPASSI

Kalatalouden keskusliiton toiminnanjohtaja Markku Myllylän mielestä 40-50 euron hintaisen "Kalastuspassin" käyttöönotto olisi parannus niin suomalaisille kuin ulkomaalaisille kalastajille. Kalastuspassi korvaisi kalastuksenhoitomaksun ja läänikohtaisen viehekortin. Passin lunastamalla saisi kalastaa yhdellä vavalla ja vieheellä koko Suomen vesialueella, lukuun ottamatta lohi- ja siikapitoisia virtavesiä ym. erityisiä kalastuskohteita.

Sydänkylässä valtaosa kalastajista maksaa vain kalastuksenhoitomaksun 22 euroa valtiolle ja kulloisen pyydysmaksun kalastuskunnalle. Pyydysmaksut ovat edullisia esim. neljä pyydysyksikköä maksaa 15 euroa vuo-

dessa. Sydänkylässä kalastusluvut hankkii noin 320 taloutta. Arvioin läänikohtaisen viehekortin lunastaneiden määräksi 20 henkilöä.

Kalastuspassin käyttöön otolla saataisiin vesialueen omistajat ja kyläläiset maksumiehiksi taajamissa asuville vapaa-ajan kalastajille. Rahaa kylästä kerättäisiin 300 taloutta x 20 euroa/talous, yhteensä 6 000 euroa vuodessa vapaa-ajankalastajille. Valtakunnan tasolla miljoonia, jolla palkattaisiin virkamiehiä ja toimijoita edistämään kaupunkilaisten vapaa-ajanviettoa. Maksumiehinä maalaiset ja vesialueiden omistajat. Kenties tämä valmistelu kalastuspassista on kirjoitettu vasemmalla kädellä, eikä näin ollen ole tarkoitettu vakavasti otettavaksi.

Tuomo Peltola

KALASTUSLAIN UUDISTAMISPROSESSI VÄLIVAIHEESSA

Kalatalouden Keskusliiton toiminnanjohtaja Markku Myllylä kertoi XXII Valtakunnallisten kalastuspäivien avauspuheenvuorossaan 15.2.2010 valmisteilla olevasta kalastuslain kokonaisuudistuksesta. Valmistelutyötä tekee laajapohjainen työryhmä, jonka neljä jaostoa aloittivat toimintansa talvella 2009. Kaiken kaikkiaan yli 70 henkilöä on mukana valmistelamassa lainmuutosta ja tämän työn vaiheita voi seurata netistä maa- ja metsätalousministeriön sivuilta löytyvistä kokouspöytäkirjoista osoitteessa: www.mmm.fi.

Lakiuudistustyön edetessä on tullut esille uusia ja jopa yllättäviäkin esityksiä mm. kalatalouden perusrahoituksen järjestämiseksi. Suomen kalastuslupajärjestelmää on ehdotettu yksinkertaistettavaksi yhden valtakunnallisen kalastuspassin avulla, josta hyötyisivät ainakin yhdellä virvelillä kalastavat ulkomaalaiset turistit ja liikkuvat vapaa-ajan kalastajat.

Kalastuslain uudistustyön edetessä on kalatalouden organisaatioihin kohdistunut muutospainetta. Yhtenä ehdotuksena on ollut organisaatiomalli, jossa kalastusalueet on poistettu. Kalastusalueet luotiin 1980-luvulla vastaamaan alueidensa kalavarojen käytön ja hoidon suunnit-

telusta. Niillä on ollut myös julkista valtaa. Kalatalouden Keskusliiton edustajakokous on marraskuussa 2009 ollut sitä mieltä, että kalastusalueita ei pidä poistaa vaan kehittää niitä. Kalastusalueiden lukumäärää voisi mm. vähentää. Niille pitäisi myös antaa lisää vastuuta ja työkaluja toimia todellisina kalastuksen suunnittelijoina ja ohjaajina toimialueillaan.

Nyt rakennetaan pohjaa kalatalouden ja kalastuksen järjestämiseksi seuraavaksi 20-30 vuodeksi ja uuden kalastuslain tulee olla sellainen, että sillä pärjää ainakin pari vuosikymmentä. Kalastuslain uudistamisen työryhmä ja jaostot jatkavat toimintaansa maaliskuun alkupuolelle ja ehdotus uudeksi kalastuslaiksi pitäisi olla valmiina vuoden 2010 loppuun mennessä.

Toiminnanjohtaja Markku Myllylä päätti puheensa tuunaamalla nykyisen kalastuslain 1 §:n nykyaikaiseen ja seksikkääseen muotoon: "Tämän lain tarkoituksena on edistää kalavesien taloudellisesti, ekologisesti ja sosiaalisesti kestävää käyttöä ja hoitoa siten, että kalavedet antavat kestävästi hyvän monipuolisen tuoton samalla, kun niiden biologinen monimuotoisuus säilyy."

Mervi Hyppänen

KALATALOUDEN KESKUSLIITTO

Kalatalouden Keskusliitto www.ahven.net on johtava valtakunnallinen kaksikielinen kalatalouden kehittämis- ja edistämisyhteisö, joka yhdessä jäsenjärjestöjensä ja sidosryhmien kanssa edistää kaikkien kalastajaryhmien ja kuluttajien mahdollisuuksia saada korkealaatuista ja puhdasta kotimaista kalaa sekä kalastukseen liittyviä luontoelämyksiä.

Järjestö julkaisee kahta lehteä, kahdeksan kertaa vuodessa ilmestyvää Suomen Kalastuslehteä sekä viisi kertaa vuodessa ilmestyvää Kalastaja lehteä. Kalatalouden Keskusliitto on julkaissut noin sata erilaista opaskirjaa ja lehtistä. Tällä hetkellä

on saatavilla opaskirjoja kalastuksesta, pyydysten valmistamisesta, kalastuslainsäädännöstä, kalankäsittelystä, kalavesien hoidosta sekä kalan- ja ravunviljelystä. Ilmainen valistusaineisto koostuu 16 erilaisesta esitteestä kalalajeista, kalankäsittelystä, kalanjalostuksesta ja kalaruuista. Keskusliitto julkaisee myös erilaisia lomakkeita kalastuskuntien, kalastusalueiden, kalastajaseurojen ja ammattikalastajien tarpeisiin.

Kalastusaluepäivät, joita järjestö organisoii vuosittain, tarjoaa tietoa ajankohtaisista kalatalousasioista. Päivien aikana käydään keskusteluita alan käytännön toimijoiden, osakaskuntien, viranomaisten ja tutkijoiden kesken.

MH

LAIVAKALLION LAIVA LÄHTI PALASINA

Laivakallion vanha kalastuslaiva lähti viimein joulukuussa ympäristöviranomaisen ja Sydänkylän osakaskunnan yhteistyöllä ikiaikaisilta saalisvesiltään monina pikkuisina palasina maailman tuuliin.

Kuvan otti Mervi Hyppänen
10.12.2009.

RANTAJOEN RUOPPAUS KÄYNNISTYI

Mäntlahden Rantajoen perkaus on viimein alkanut. Kuvassa jokea Vanhankylän lenkkipolun varrelta.

Kuvan otti 17.1.2010
Mervi Hyppänen.

HUURTEISET KEVÄTRETKELLÄ 27.2.

HUURTEISET KEVÄTRETKELLÄ LEMPÄÄLÄSSÄ
Heippa!

Tämmösiä kuvia tuli otettua. Syömässä käytiin Ehtookodon ravintola Annikissa. Ehtookoto on paikkakunnan palvelutalo, ja ravintolassa oli A-oikeudet, joten retkeläiset suunnittelivat jo paikan varaamista vanhuuden päiville, kun olot näyttivät sen verran hyviltä. Kuvia ruokailusta ei tullut, kun ruoka maistui niin hyvältä, ettei ehtinyt kuvailla.

Kuvissa on Tuula ja Erkki, Vello ja Olli, Eila, Ilse ja Virpi tauolla, Senni, retken nuorin osanottaja, Mellu ja Laura minttukaakaolla. Avanto oli 12 m yhteen suuntaan ja hurjimmat uivat sen molempiin suuntiin yhtäperää. Bussikuski oli taitava. Upeasti hän sai auton kääntymään kapealla tiellä 90 asteen mutkasta. Ensimmäinen piti vähän lapioida, mutta tiellä pysyttiin.

Outi Kouki

Kuva: Ilkka Ahmavaara

Vanha ja uusi sauna.

KLAMILAN UUSI SAUNA

Klamilan veneilijöiden uusi sauna Kalasatamassa on ollut Huurteisten uimareiden käytössä vuodenvaihteesta lähtien. Saunassa kelpaa kylpeä, on tilaa ja kunnon löylyt. Naisille ja miehille on omat tilavat pukukopit ja suihkut. Matka saunalta avantoon on pidentynyt, mutta se ei haittaa, sillä avantoon kävellessä ehtii vähän jäähtyä.

Ensimmäisinä viikkoina saunassa oli välillä ruuhkaa, kun uusi sauna houkutteli uusia uimareita, mutta

nyt kävijämäärä on tasaantunut. Pakkasta on riittänyt samoin vettä avannossa, vaikka merivesi on ollut tänä vuonna harvinaisen matalalla. Avantouinnit jatkuvat Klamilan kalasatamassa maanantaisin, keskiviikkoisin ja perjantaisin klo 17.00-20.00 kevääseen asti, joten vielä ehtii kokeilemaan, jos ei ole avantouinnin ihanuutta kokenut.

Mervi Hyppänen

Taitelijan käsi onnellisena, kipsivalos Riissuon ateljeerissa vuonna 2005.

Valokuva Ilkka Ahmavaara

Luonnos Mannerheimin patsaksi, kipsi, Riissuon ateljeerissa vuonna 2005.

Valokuva Ilkka Ahmavaara

SULO MÄKELÄ

21.12.1896 - 06.05.1978

Kuvanveistäjä Sulo Mäkelä oli valtakunnallisen tason arvostettu kuvanveistäjä, jonka taiteilijan debyytti oli vuonna 1923. Suurelle yleisölle näkyvin tuotanto liittyy Suomen sotiin (1939-1944). Hänen tekemänään on sankaripatsaat Jurvan (1948), Myrskylän (1950), Vehkalahden (1951), Virolahden (1952) ja Miehikkälän (1953) sankarihautausmailla sekä Kolmen kannaksen koukkaajan muistomerkki Haminassa. Lisäksi hänen töitään on Golbyn taistelun muistomerkki Ahvenanmaalla, Pietari Brahen korkokuva Haminassa, Torpparien muistomerkki Anjalassa, Esivanhempien muistomerkki Haminassa, Maarian kirkon ulkoseinässä ja Meeren hukkuneiden muistomerkki Kotkassa.

Hän on osallistunut kansainvälisiin näyttelyihin Tukholmassa ja Osllossa vuonna 1929, Berliinissä, Dysseldorfissa ja Hampurissa 1935 sekä Milaanossa ja Roomassa 1937. Hän on arvostettu useilla palkinnoilla mm. I palkinto dukaattikilpailussa 1924, kunniamaininta Suomen Marsalkan ratsastuspatsaskilpailussa 1954 jne. Hän on toiminut opettajana Mäntylahden kansakoulussa ja kansalaisopistossa sekä Haminassa että Kotkassa.

Risto Muurman

MÄNTLAHTELAISET TOIMIJAT ENSIKERTAA YHTEISTYÖSSÄ SULO MÄKELÄ VIIKKO 1.-7.8.2011

Kuvanveistäjä Sulo Mäkelä (1896-1978) syntymästä tulee vuonna 2011 kuluneeksi 115 vuotta. Elokuussa 2011 on tarkoitus järjestää Mäntlahdessa Sulo Mäkelä-viikko, joka sisältää erilaisia tapahtumia mm. kirkkotilaisuuden Haminan Maarian kirkossa, laatan paljastuksen kuvanveistäjän syntymäkodin seinään, kolme näytelmäesitystä, avoimet ovet Riissuossa, jossa tutustuminen taiteilijakotiin ja ateljeeriin. Tapahtumaan liittyy myös musiikkiesityksiä. Järjestelyissä on mukana Haminan kaupunki, Hamina-Vehkalahden seurakunta, Haminan Kansalaisopisto sekä kaikki Mäntlahden kylässä toimivat yhdistykset ja yhteisöt (5 kpl). Tapahtuma toteutetaan Sulo Mäkelän omaisten myötävaikutuksella ja sen yhtenä suurena tavoitteena on Sulo Mäkelän elämäntyön siirtäminen nykyiselle ja tuleville polville.

Tulossa on suuri tapahtuma ja Risto Muurman, tapahtuman ideoija kutsui 4.2. Mäntlahden kaikkien yhdistysten edustaja sekä Haminan kaupungin, kansalaisopiston ja seurakunnan edustajat Toivolaan perustamaan Sulo Mäkelä-viikon juhlatuimikuntaa. Kokouksessa olleet sopivat kaikkien yhdistysten olevan mukana hankkeessa ja juhlatuimikunnaksi muotoutui edustajat kustakin läsnäolevasta tahosta lukuun ottamatta Haminan kaupunkia ja kansalaisopistoa, joita tuimikunnassa edustaa Haminan kaupungin kulttuurisihteeri. Kokous päätti tulevaksi juhla viikoksi 1-7.8.2011.

Mervi Hyppänen

Valokuva Mervi Hyppänen

Hankkeen alullepanija ja puuhamies Risto Muurman perustavassa kokouksessa.

SULO MÄKELÄ-VIIKON JUHLATOIMIKUNTA:

Risto Muurman, puheenjohtaja

Jäsenet:

Haminan Kulttuurisihteeri

(Haminan kaupunki, Haminan Kansalaisopisto)

Jari Pennanen

(Hamina-Vehkalahden seurakunta)

Eeva Salasto

(Kaakonrannan kyläyhdistys ry)

Arto Tauria

(Mäntlahden Erämiehet)

Jouko Sahala

(Mäntlahden Rannanpojat ry)

Heimo Rikkinen

(Mäntlahden Osakaskunta)

Mervi Hyppänen

(Rannantaikaa väki ry)

Valokuva Mervi Hyppänen

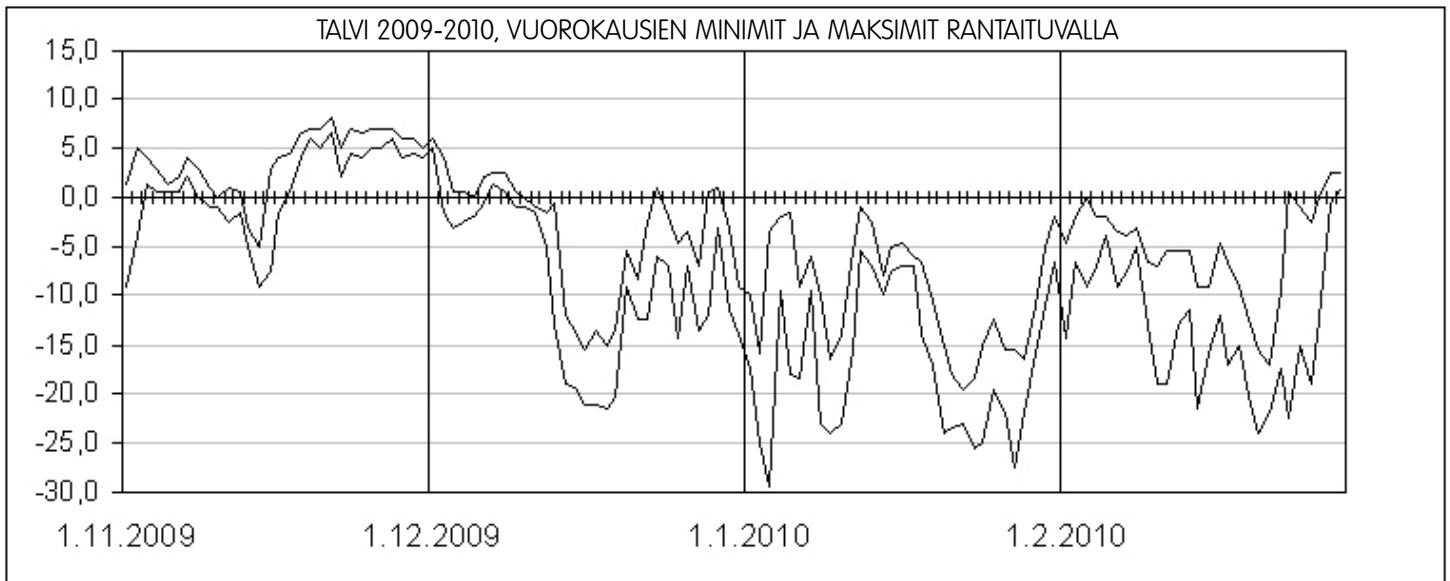
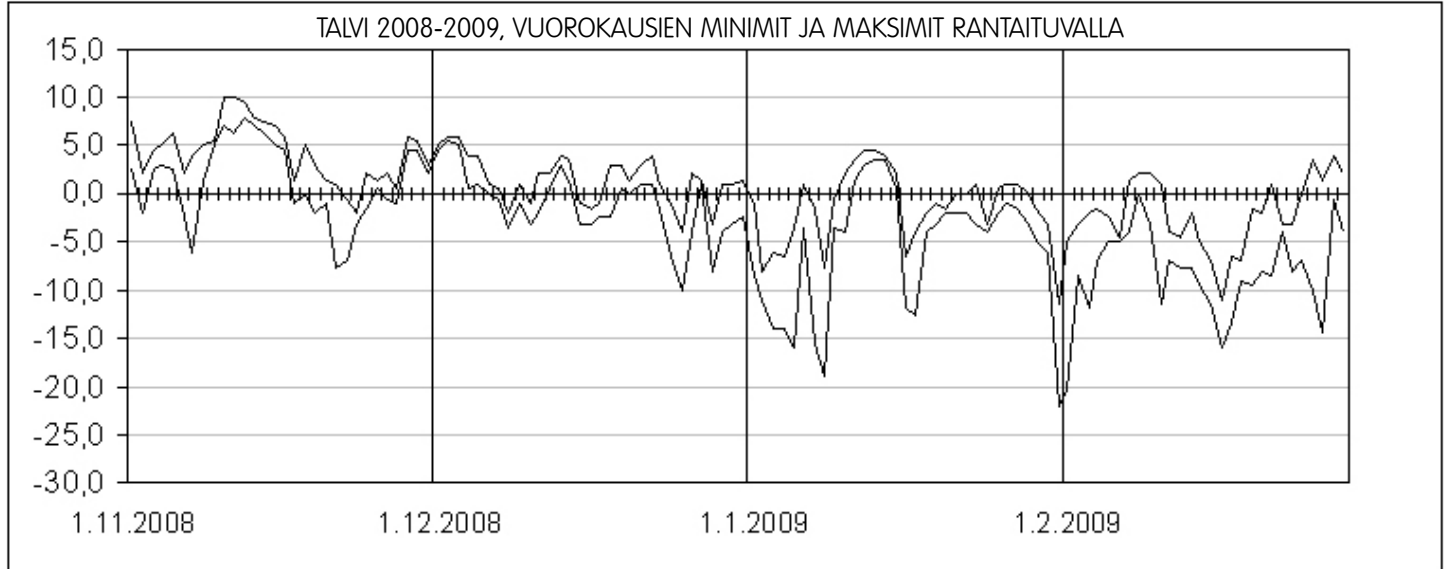
Sulo Mäkelä-viikon juhlatuimikunnan perustavassa kokouksessa vasemmalta Eeva Salasto Kaakonrannan kyläyhdistyksestä, Haminan vt. kulttuurisihteeri Ilkka Muurman, Heimo Rikkinen Mäntlahden osakaskunnasta, Anna-Liisa Lavila Haminan kansalaisopistosta, sekä Jouko Sahala Voimistelu- ja urheiluseura Mäntlahden rannanpojista.

ILMASTOTIETEESSÄ VIIMEIN KONSENSUS: ILMASTO LÄMPENEE JA SÄÄT VILENEE

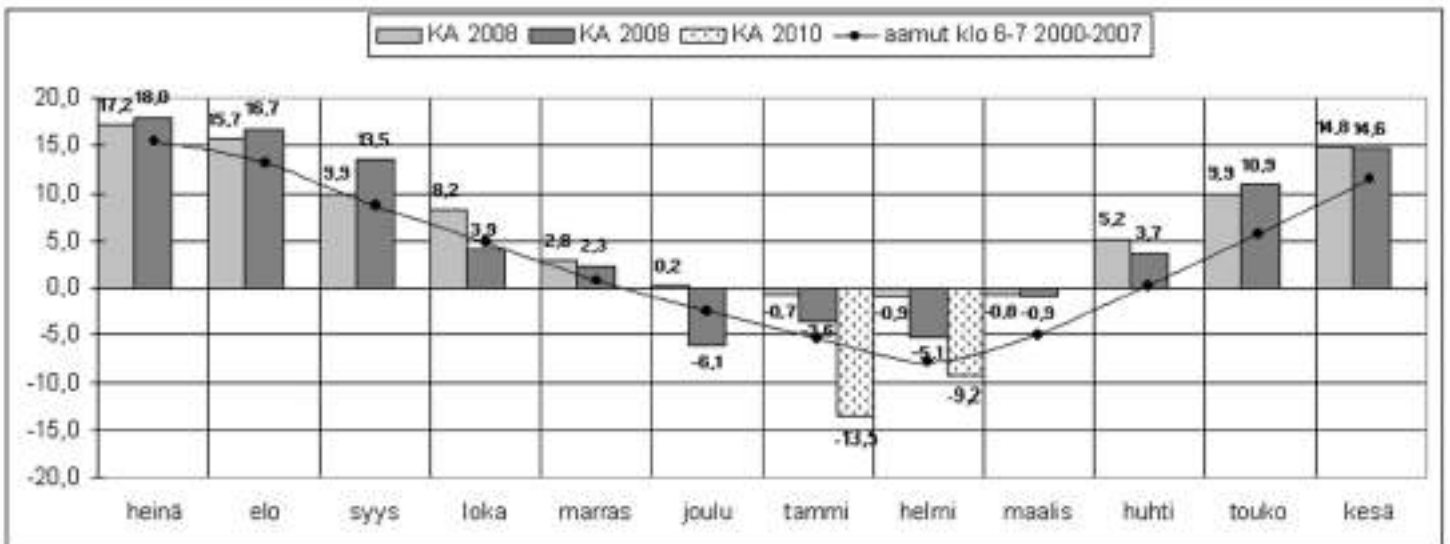
Puuttumatta ilmastotieteesä käytävään keskusteluun ot-sikkaa enempää, esittelemme alla Mäntlahden mittaus-tuloksia kuluneesta talvesta ja edellisestä talvesta. Alim-

maisessa kaaviossa koko 2000 luvun mittauksia kuu-kausittaisista arvoista.

Kevät tulee, Ilmatieteenlaitoksesta huolimatta! IA

KUUKAUSIKESKIARVOT 2000 LUVULLA MÄNTLAHDESSA

2009 LEHTIEN SISÄLLYSLUETTELOT

HELMIKUU

- s.2. Sodan rauhan rajat, Ilkka Ahmavaara
 s.3. Asiaa tai ei... Ilkka Ahmavaara
 s.4.-5. Neljän polven aukeama, Susanna Korpela
 s.6-7. Syväväylä Rakilan vesille, Mervi Hyppänen
 s.8. Maakuntakaava, Tuomo Peltola
 s.8. Kunnanvaltuusto, Ilkka Ahmavaara
 s.9. Kalajuttuja, Laivakallion alus, Tuomo Peltola
 s.10-13. Muistelmia Pyötsaaresta, Leila Koponen
 s.14. Ankeriaan hoitosuunnitelma, MH
 s.15. Kaavailuja Klamilan satamassa, MH
 s.16. Pyötsaaren siltahanke toteutuu
 s.16. Näyttämötaitteen alkaiskurssi, toimitus
 s.17. Live Peace in Hamina 2009, IA
 s.18. "Kylälehdet kuolevat sananvapauteen", IA
 s.19. Rannantaikaa vuoden 2008 sisällysluettelo
 s.20. Talven tassuttelut, ilmoitukset

TOUKOKUU

- s.2. Kesän tuhti tietopaketti, Ilkka Ahmavaara
 s.2. Mäntlahden keskustan liikenne, IA
 s.3. Koiran kakkaa, Mervi Hyppänen
 s.3. Pyötsaaren silta, MH
 s.4. Metsämarssia, Susanna Korpela
 s.5. Kyläteatteri Marmutit, MH
 s.6-7. Jokamiehen oikeudet, MH
 s.7. Kuuluisa kyltti, IA
 s.8. Huurteiset kevätretkellä, Terttu Ravi
 s.9. Galleria palaa maisemiin, IA
 s.9. Paussi Kioski avattu kesäksi, Laila Poelman
 s.10. Rantojen kunnostus, Lehtinen, Poikolainen
 s.11. Rantojen kunnostaminen ja hoito, MH
 s.12-13. Asiaa Sydänkylästä, Tuomo Peltola
 s.14. Kulttuuriheinäkuun ohjelma
 s.15. Rakilan osakaskunta, MH
 s.15. Järvenkylän osakaskunta, MH
 s.16. Vuosilämpötilat vertailussa, IA
 s.17. Puhelinluettelo, toimitus
 s.18. Tiedote kalastajille, Järvenkylän osk.
 s.19. Tiedote kalastajille, Sydänkylän osk.
 s.20. Kesän tapahtumia, ilmoitukset

ELOKUU

- s.2. Kyläkaapparin kynästä, Ilkka Ahmavaara
 s.2. Kesän säätilastot, IA
 s.2. Teatteria Toivolaan! Mervi Hyppänen
 s.3. Sydänkylän kuulumisia, Tuomo Peltola
 s.4. Viipurin matka, Tapani Korpela
 s.6. Lentopalloa Mäntlahdessa, MH
 s.7. Elämän iloa Vetreä-hankeesta, MH
 s.8. Taarastinnan terveiset, Anni Talsi
 s.9. Taarastin sana, Jallo Malmi
 s.10. Juhlat Pyötsaaresta, Susanna Korpela
 s.10-11. Juhlapuhe, Leila Koponen
 s.12-13. Kertun muistoja Mäntlahdesta, MH
 s.14-15. Harjoitusalueita RUK:lle rantakylästä, MH
 s.16. Rakilan kuulumisia, MH
 s.16. Haminan syväväylä, MH
 s.17. Klamilan veneilijöiden uusi sauna, MH
 s.18. Kirkkoveeneellä soutaen Tammioon, MH
 s.19. Opastettu reitti kodalle, toimitus
 s.19. Peli-iltapäiviä Toivolassa, toimitus
 s.20. Kiitos, IA
 s.20-21. Kulttuuriheinäkuu pähkinänkuoressa, MH
 s.22-23 Kulttuuriheinäkuuta kuvin, IA
 s.23. Lastenkisan tulokset, Mika Arola
 s.24. Terveyttä Mangoldista, MH
 s.24. Tapahtumat ja ilmoitukset

MÄMMÄSKUU

- s.2. Mitä tapahtuu todella, Ilkka Ahmavaara
 s.3. Vauhdikas meno Museotiella, IA
 s.4. Karhujen ja susien kanssa metsällä, Mervi Hyppänen
 s.5. Kun teet suurpetohavainnon, MMM
 s.5. Sadun ja luonnon runoilija, Pirkko Soranta
 s.6-9. Mäntlahden kunnostustus, Markus Tapaninen
 s.10-11. Suomi joutuu talvisotaan, Leila Koponen
 s.12. Kansallinen vesiviljelyohjelma, MH
 s.13. Meritaimenen kalastuskausi, Tuomo Peltola
 s.14. Suomenlahden kulttuuriperintö, MH
 s.15. Kymenlakson virkistysalueyhdistys, MH
 s.15. Kuusakoski Oy Sydänkylään, MH
 s.16. Klamilan mediapiiri, Erkki Kupari
 s.16. Kyläteatteri, Toimitus
 s.17. Himmelikurssi Klamilassa, MH
 s.17. Pyötsaaren silta, MH
 s.18. Ilmastotieteen kriisi, IA
 s.19. Uuden Seelannin käppyrät, IA
 s.19. Ilmastonmuutos Mäntlahdessa, IA
 s.20. Tapahtumat ja ilmoitukset, Toimitus

Rannantaikaa lehteä toimitettiin tilauksina ja jäsenlehtinä yksityishenkilöille tuotantokautena 5.2009-2.2010 noin 77 talouteen. Toukokuun numeron 1000 kpl jättipainos jaettiin postiitse kaikille Järvenkylän ja Sydänkylän osakaskuntien kalastusmaksun maksaneille.

Klamilassa Kujansuun baarissa lehteä on jaettu 30 kpl/numero ilmaiseksi Sydänkylän osakaskunnan kustantamana. Rakilan osakaskunta on kustantanut lehden jaon jokaiseen Rakilan kylän talouteen. Lehdellä on

myös oma laatikkonsa Haminan kirjaston lehtisalissa ja yli vuoden vanhat numerot on luettavissa netissä.

Lehden yhdestoista tuotantokausi alkaa toukokuun 2010 numerosta. Jäsenmaksusta ja lehden tilaus hinnasta päätetään Rannantaikaa väki ry:n vuosikokouksessa 20.3. Rantaituvalla klo: 15:00.

Tervetuloa!

ILOISIA JA ONNELLISIA AIKOJA KOHDEN KYLILLÄ:

- **KLAMILAN KYLÄTUPA RONKULI AVOINNA**
ti-ke-to 9.30 - 13.30 ja pe 9.30 - 17.00

Käsitöitä, lahjatavaraa, nettiyhteys, tuoreita leivonnaisia, paikkakuntainfoa, Klamilan seudun palveluhakemisto, ym. Puh. (05) 357 3103 (Leivonnaiset huippuluokkaa lat.huom.)

- **AVANTOUINTI KLAMILAN KALASATAMASSA**
Huurteiset uimarit pitävät saunaa kuumana
Maanantaisin 17-20
Keskiviikkoisin 17-20
Perjantaisin 17-20.

- **TALKOITA RANTAITUVALLA**

Kunhan selviää, mitä hankien alta paljastuu, riittää puuhaa paikkojen laitossa kesän festaria varten jokaiselle kynnelle kykenevälle ja muillekin.

- **Mediapiiri Klamilan kylätuvalla tiistaisin klo 18**

TAPAHTUMAT ROUTA-AIKAAN:

- **11.3. klo. 18.30 Rannanpoikien Vuosikokous Toivolassa**

Käsiteltävänä: Sääntöjen määräämät asiat. Lisäksi päätetään sääntöuudistuksesta.

- **20.3. klo 12 Sydänkylän osakaskunnan vuosikokous erämiesten metsästysmajalla**

- **20.3. klo 15 Rannantaikaa väki ry:n vuosikokous Rantaituvalla.**

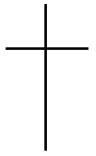
- **28.3. klo 13.00. Mäntlahden osakaskunnan ja kalastuskunnan vuosikokous Toivolassa**

Kokouksessa käsitellään sääntöjen määräämät vuosikokousasiat ja päätetään osakaskunnan varojen käytöstä vesialueen laadun parantamiseen. Lisäksi päätetään Mäntlahden osakaskunnan sääntöjen uudistamisesta ja kalastuksen valvonnasta.

- **3.4. klo 10-14 Kylätuvalla pääsiäismyyjäiset**
kahvit ja arpajaiset

KIITOS!

KLAMILAN KYLÄKIRKKO

MESSUT

- **21.3. klo 13 (Marttojen juhlapyhä)**
- **5.4. klo 10 (toinen pääsiäispyhä)**
- **30.5. klo 13 aika varauksella, saattaa tulla muutoksia.**

Tapahtumatiedot kirkon ilmoitustaululla Museotien varressa

- **Tiekirkko 28.6. - 30.7. ma-pe 11-16**
Vastaanotetaan lahjoituksina tavaraa baasaariin, ei kuitenkaan vaatteita

Muutokset mahdollisia. Lue seurakuntauutiset (Kaakonkulma) ja kirkon ilmoitustaulua.

3.3. klo 18 oli kyläkirkolla nukketheateriesitys 0-100 vuotiaille.

marmutit hoi !

Kevään teatteriharkat lähestyy..

torstai 15.4. klo 18- 20.30
lauantai 17.4. klo 10.30- 13.30
sunnuntai 18.4. klo 10.30- 13.30
tiistai 20.4. klo 18- 20.30
torstai 22.4. klo 18- 20.30
tiistai 27.4. klo 18- 20.30
torstai 29.4. klo 18- 20.30
lauantai 1.4. klo 10.30-12.00

Yhteensä 24 oppituntia, maksu 20 euroa, ilmoittautumiset Haminan kansalaisopistolle. Hyvin ehtii vielä mukaan!

Tarkoituksenahan on valmistaa vappumarssille pieni esitys alkuun ja naamioteatteria rantsuun.

Oikeen ihanaa kevään aikaa!

Terveisin Ninni Suntio